

Brussel, 18 mei 2017

Advies 2017/07

Uitgebracht op vraag van de minister van Zelfstandigen

Artikel 110, §1 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Psychomotorische therapeuten

Als gevolg van de beslissing van de minister van Volksgezondheid om psychomotorische therapeuten niet op te nemen in de lijst van erkende paramedische beroepen, bevinden de psychomotorische therapeuten die niet over de nodige beroepskwalificaties beschikken om therapeutische handelingen te stellen, zich in een moeilijke situatie. Op vraag van de minister van Zelfstandigen brengt het ABC advies uit over de vraag tot erkenning van de sector van de psychomotorische therapeuten als een sector in crisis.

Het ABC erkent de moeilijke situatie van deze psychomotorische therapeuten. In zijn advies, verwijst het in de eerste plaats naar de bestaande betalingsfaciliteiten voor de zelfstandigen die worden geconfronteerd met een (verwachte) daling van de beroepsinkomsten: verlaging van de voorlopige bijdragen, vrijstelling van bijdragen en uitstel van betaling.

Het Comité is verder van mening dat het, zonder het de omvang van het probleem te kennen én gezien de moeilijkheid om de doelgroep af te bakenen, niet wenselijk is om de sector van de psychomotorische therapeuten via een nota aan de sociale verzekeringsfondsen te erkennen als een sector in crisis. Het stelt echter voor om de fondsen, door middel van een mededeling op Piramid, attent te maken op de moeilijke situatie van de betrokken groep en hen aan te sporen om de aanvragen tot het bekomen van betalingsfaciliteiten met de nodige aandacht en welwillendheid te behandelen.

Op vraag van de minister van Zelfstandigen, W. Borsus, brengt het ABC advies uit over de vraag tot erkenning van de sector van de psychomotorische therapeuten als een sector in crisis.

1 Context

1.1 Problematiek van de psychomotorische therapeuten

Onlangs besliste de minister van Volksgezondheid na advies van de Federale Raad voor Paramedische Beroepen¹ om psychomotorische therapeuten niet op te nemen in de lijst van erkende paramedische beroepen. Handelingen in de psychomotoriek die zich situeren in het

¹ Advies NRPB/2016/ADVIES-1 van de Nationale Raad voor de paramedische beroepen met betrekking tot psychomotorische Therapie (02/06/2016).

domein van de gezondheidszorg, kunnen hierdoor enkel nog verricht worden door welbepaalde beroepsgroepen zoals artsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten en logopedisten².

De beslissing stelt vooral een probleem in de Franstalige Gemeenschap waar :

- psychomotorische therapeutische activiteiten worden verricht door therapeuten die zich uitsluitend hierop toeleggen maar vaak niet over de beroepskwalificatie beschikken die voortaan vereist zal zijn voor de uitoefening van deze activiteiten (zoals artsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten en logopedisten). In Vlaanderen zou het probleem zich veel minder stellen omdat psychomotorische therapie er doorgaans een onderdeel uitmaakt van de prestaties die kinesitherapeuten, ergotherapeuten en dergelijke, leveren. Het beroep van psychomotorisch therapeut is in Vlaanderen dan ook minder (of helemaal niet) ingeburgerd.
- sinds september 2012 een specifieke paramedische opleiding psychomotoriek is ingericht. In Vlaanderen bestaat er geen specifieke opleiding tot psychomotorisch therapeut.

De beslissing om psychomotorisch therapeut niet als paramedisch beroep te erkennen, verhindert :

- de verderzetting van psychomotorische therapeutische activiteiten door andere beroepsgroepen dan artsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten en logopedisten.
- studenten van de specifieke opleiding psychomotoriek om na hun opleiding effectief een beroep als psychomotorisch therapeut uit te oefenen.

1.2 *Vraag tot erkenning als zijnde een sector in crisis*

Zelfstandigenorganisatie UCM heeft de problematiek van de psychomotorisch therapeuten die geen opleiding tot arts, kinesitherapeut, ergotherapeut of logopedist volgden, schriftelijk aangekaart bij de minister van Zelfstandigen. De organisatie wijst op de verregaande gevolgen van de beslissing tot niet erkenning voor deze specifieke groep. In dit kader vraagt UCM de minister onder meer om de sector van de psychomotorisch therapeuten (voor wat betreft de bijdragebetaling en de eventuele vrijstelling van bijdragen) te erkennen als sector in crisis.

² De activiteiten die door psychomotorische therapeuten verricht worden, zouden slechts gedeeltelijk ressorteren onder wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen ; het overige deel van de activiteiten valt onder de noemer 'pedagogiek'. Bovendien mogen de handelingen in de psychomotoriek die zich situeren binnen het domein van de gezondheidszorg enkel verricht worden door bepaalde beroepsgroepen zoals artsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten en logopedisten.

2 Het advies van het Comité

Het Comité erkent dat de hogergenoemde beslissing van de minister van Volksgezondheid mogelijk een moeilijke situatie creëert voor psychomotorische therapeuten die hun beroepsactiviteit als zelfstandige uitoefenen. Het heeft dan ook begrip voor de vraag om deze groep in het kader van de bijdragebetaling met de nodige welwillendheid te behandelen.

Het Comité wijst er in dit verband op dat zelfstandigen die geconfronteerd worden met een (verwachte) daling van beroepsinkomsten vandaag reeds aanspraak kunnen maken op bepaalde betalingsfaciliteiten. Dit kan m.n. in het kader van de regelingen tot :

- *de vermindering van voorlopige bijdragen* : het sociaal verzekeringsfonds kan³ een zelfstandige die hiertoe een aanvraag indient, toestaan om voorlopig verminderde sociale bijdragen te betalen⁴ wanneer een (verwachte) inkomstendaling kan worden aangetoond aan de hand van objectieve elementen⁵.
- *de vrijstelling van bijdragen* : bijdrageplichtige zelfstandigen die menen dat zij zich in staat van behoefte bevinden of in een toestand die deze benadert, kunnen volledige of gedeeltelijke vrijstelling vragen van de verschuldigde bijdragen⁶.
- *het uitstel van betaling* : indien de sociale bijdragen niet in één keer betaald kunnen worden, kan de zelfstandige met zijn sociaal verzekeringsfonds een regeling treffen, waarbij de openstaande schuld in maandelijkse schijven betaald kan worden⁷.

Het Comité stelt voor om de sociale verzekeringsfondsen in het kader van deze bestaande regelingen attent te maken op de moeilijke situatie waarin psychomotorische therapeuten zich mogelijk bevinden als gevolg van de beslissing van de minister van Volksgezondheid. Concreet kan dit via een mededeling op Piramid⁸, waarin:

- de problematiek van de psychomotorische therapeuten wordt uiteengezet;
- de fondsen worden aangemaand om dossiers van zelfstandigen die i) vandaag als psychomotorisch therapeut werkzaam zijn maar ii) niet over de beroepskwalificatie beschikken die voortaan vereist zal zijn voor de uitoefening van deze activiteiten⁹, met

³ In toepassing van artikel 11, §3, zesde lid van het koninklijk besluit nr. 38 en van artikel 33 van het koninklijk besluit van 19 december 1967 (ARS).

⁴ Dus voorlopige bijdragen lager dan diegene die normaal berekend en verschuldigd zouden zijn op het inkomen N-3. Cf. Nota's aan de fondsen P.741/14/11 (17 april 2014) en P.741/14/11 - addendum (28 maart 2016).

⁵ De sociale verzekeringsfondsen beschikken over een lijst van elementen die als 'objectief' kunnen worden beschouwd. De zelfstandige moet twee van deze elementen kunnen aantonen om een inkomstendaling te staven.

⁶ Zij doen hiertoe een aanvraag bij hun sociaal verzekeringsfonds dat het dossier samenstelt en bezorgt aan de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen, die een beslissing neemt.

⁷ Er zullen op dit bedrag verhogingen aangerekend worden die eventueel later op basis van artikel 48 van het KB van 19 december 1967 kunnen verzaakt worden.

⁸ Het platform voor de uitwisseling van informatie en expertise bestemd voor de actoren in de sector van de sociale zekerheid voor zelfstandigen.

⁹ zoals artsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten en logopedisten

de nodige aandacht en welwillendheid te behandelen bij de aanvraag tot toekenning van betalingsfaciliteiten.

Het Comité is dus geen voorstander van een formele erkenning van de sector van de psychomotorische therapie als zijnde een sector in crisis via een specifieke nota aan de fondsen van het type P.740.88. Immers, :

- de erkenning als een sector in crisis via een dergelijke nota veronderstelt een precieze afbakening van de doelgroep. In het geval van de psychomotorische therapeuten is dit niet evident.
- de omvang van het probleem is voorlopig nog onduidelijk en dus ook de noodzaak tot erkenning van de (volledige) sector als zijnde in crisis via de opmaak van een specifieke nota van het type P.740.88.
- bij de formele erkenning als een sector in crisis wordt doorgaans verondersteld dat er binnen de betrokken sector sprake is (of zal zijn) van een tijdelijke inkomstendaling als gevolg van een bepaalde gebeurtenis. In het geval van de beoefenaars van psychomotorische therapie die door de beslissing van de minister van Volksgezondheid getroffen worden, kan men vermoeden dat de verwachte inkomensdaling niet slechts tijdelijk van aard zal zijn.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 18 mei 2017:

Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter